

Ikt. sz.: NEB/59-2/2017.

NEB-24/2017. sz. ülés
(NEB-85/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2017. december 6-án, szerdán, 13 óra 11 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>A határozatképesség megállapítása</i>	5
<i>A napirend elfogadása</i>	5
<i>A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/18296. szám) [2] (A Magyarországi nemzetiségek bizottsága önálló indítványa) Állásfoglalás kialakítása a HHSZ 46. § (1) bekezdése alapján</i>	5
<i>Határozathozatalok</i>	6
<i>A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi. CXC. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/18297. szám) [3] (A Magyarországi nemzetiségek bizottsága önálló indítványa) (Állásfoglalás kialakítása a HHSZ 46. § (1) bekezdése alapján)</i>	7
<i>Határozathozatalok</i>	7
<i>A 2018. évi országgyűlési képviselői választásokkal kapcsolatos nemzetiségi választói regisztráció és tájékoztatás kérdései</i>	7
<i>Ritter Imre hozzászólása</i>	8
<i>Hozzászólások</i>	10
<i>Egyebek</i>	15
<i>Az ülés berekesztése</i>	17

Napirendi javaslat

1. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/18296. szám) [2]
(A Magyarországi nemzetiségek bizottsága önálló indítványa)
(Állásfoglalás kialakítása a HHSZ 46. § (1) bekezdése alapján)
(Előterjesztőként)
2. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi. CXC. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/18297. szám) [3]
(A Magyarországi nemzetiségek bizottsága önálló indítványa)
(Állásfoglalás kialakítása a HHSZ 46. § (1) bekezdése alapján)
(Előterjesztőként)
3. A 2018. évi országgyűlési képviselői választásokkal kapcsolatos nemzetiségi választói regisztráció és tájékoztatás kérdései
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Fuzik János** szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke

Dr. Csúcs Lászlóné lengyel nemzetiségi szószóló
 Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló
 Hartyányi Jaroslava ukrán nemzetiségi szószóló
 Koranisz Laokratiz görög nemzetiségi szószóló
 Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló
 Ritter Imre német nemzetiségi szószóló
 Dr. Turgyán Tamás örmény nemzetiségi szószóló
 Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott:

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló Fuzik János szlovák nemzetiségi szószólónak
 Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószólónak
 Dr. Csúcs Lászlóné lengyel nemzetiségi szószóló megérkezéséig Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószólónak
 Hepp Mihály horvát nemzetiségi szószóló Kreszta Traján román nemzetiségi szószólónak
 Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló Koranisz Laokratiz görög nemzetiségi szószólónak

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita munkatárs

Meghívottak

Dr. Benedek György jogi főreferens (Alapvető Jogok Biztosának Hivatala)
 Gugán János elnök (Országos Horvát Önkormányzat)
 Szolga József hivatalvezető (Országos Horvát Önkormányzat)
 Dr. Topuzidisz Dimitrisz szóvivő (Magyarországi Görögök Országos Önkormányzata)
 Sianos Tamás (Görög Szószólói Iroda)

(Az ülés kezdetének időpontja: 13 óra 11 perc)

Elnöki bevezető

FUZIK JÁNOS szlovák nemzetiségi szószóló, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Országgyűlés Magyarországi nemzetiségek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm a bizottság tagjait, szószólótársaimat, munkatársaikat, a bizottságunk titkárságának és az Országgyűlés Hivatalának munkatársait, kedves vendégeinket és az érdeklődőket, körükben is külön tisztelettel Gugán János elnök urat, az Országos Horvát Önkormányzat elnökét és Szolga József hivatalvezető urat, dr. Benedek György urat, az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának jogi főreferensét és minden kedves érdeklődőt.

A határozatképeség megállapítása

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy bizottsági ülésünk határozatképes: 7 fő bizottsági tag van személyesen jelen. Helyettesítési megbízások születtek az alábbiak szerint: Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószólót, Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló Fuzik János szlovák nemzetiségi szószólót, Hepp Mihály horvát nemzetiségi szószóló Kreszta Traján román nemzetiségi szószólót, Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószólót és dr. Csúcs Lászlóné lengyel nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószólót. Tehát 7 bizottsági tag van személyesen jelen és 5 helyettesítési szavazattal, összesen 12 darab szavazattal dolgozunk.

A napirend elfogadása

A meghívóhoz, illetve a napirendi javaslatához időközben egy kiegészítő írásbeli javaslat érkezett. Ezt beépítettük a napirendi javaslatunkba, amelyet legutóbb kiküldtünk a bizottsági ülés meghívójával. Azóta pedig az ügyrendünkben meghatározott határidőig, ma reggel 8 óráig újabb javaslat, kiegészítési javaslat nem érkezett.

Szavazzunk a napirend elfogadásáról! Aki a kiküldött javaslattal egyetért, szavazzon kézfeltartással, illetve kezek feltartásával! *(Szavazás.)* 12 igen szavazat. Ellenszavazat nem volt. Tartózkodás nem volt. Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy a bizottság a napirendi javaslatot egyhangúlag elfogadta.

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/18296. szám) [2] (A Magyarországi nemzetiségek bizottsága önálló indítványa) Állásfoglalás kialakítása a HHSZ 46. § (1) bekezdése alapján)

Rátérünk első napirendi pontunkra, a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslatra, amely T/18296. számon került benyújtásra. Előterjesztői tájékoztató benyújtásáról döntünk a házszabályi rendelkezések 46. § (1) bekezdése alapján.

A bizottságnak meg kell határoznia, hogy milyen formában nyújtja be az előterjesztői tájékoztatót az Igazságügyi bizottság részletes vitát lezáró módosító javaslatával kapcsolatban. A honlapon megtalálható, de ki is osztottuk mindenkinek. Technikai, jogtechnikai jellegű módosítást tartalmaz az Igazságügyi bizottság módosító javaslata.

Három lehetőségünk van a házszabályi rendelkezések 46. § (1) bekezdése alapján. *(Dr. Turgyán Tamás megérkezik a bizottsági ülésre.)* Köszöntöm Turgyán

Tamás örmény szószlótársunkat is. Megállapítom, hogy 8 szószló van jelen, és 13 szavazattal folytatjuk a munkát.

Háromféle lehetőségünk van tehát. A) pontként a 46. § (1) bekezdése alapján a részletes vitát lezáró bizottsági módosító javaslatokban foglalt mely módosításokkal ért egyet a bizottságunk. B) pontként az a) pont szerinti tájékoztatást a Törvényalkotási bizottság ülésén fogja szóban előterjeszteni a bizottság. A Törvényalkotási bizottság holnap ül össze. C) pont: nem tesz az a) és b) pont szerinti nyilatkozatot, tehát a bizottságunk nem nyilatkozik.

Javaslom, hogy a bizottság a házszabályi rendelkezések 46. § (1) bekezdés c) pontja alapján járjon el annak érdekében, hogy a törvényjavaslat még ebben az ülészakban elfogadásra kerülhessen. Tulajdonképpen nem nyilatkozunk, ami az egyetértésünket jelenti, de további eljárási köröket már nem von maga után. Ha valamilyen módon nyilatkozunk, azt ismét tárgyalni kell, és akkor a jövő héten kedden nem kerülhet sor döntéshozatalra. Tulajdonképpen én javaslom, hogy a 46. § (1) bekezdés c) pontja alapján járjunk el.

Határozathozatalok

A javaslat erre vonatkozóan a következő: a Magyarországi nemzetiségek bizottsága - mint előterjesztő - a mai ülésén arról dönt, hogy a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény módosításáról szóló T/18296. számú törvényjavaslatához az Igazságügyi bizottság által benyújtott T/18296/2. számú részletes vitát lezáró bizottsági módosító javaslatban foglalt módosításról a házszabályi rendelkezések 46. § (1) bekezdés c) pontja alapján jár el. Aki ezzel egyetért, kérem, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 13 igen szavazat. Ellenszavazat nem volt. Tartózkodás nem volt. A javaslatot a bizottság egyhangúlag elfogadta.

A további ügymenet érdekében ennél a törvényjavaslatnál a bizottságnak felhatalmazásokat kell adni az elnökének. Ezek a felhatalmazások a következők. 1. A bizottság felhatalmazza a bizottság elnökét, hogy a Törvényalkotási bizottság ülésén a bizottságot képviselje.

2. A bizottság tagjai felhatalmazzák a bizottság elnökét, hogy a bizottsági jelentés és az összegző módosító javaslat vitájában a plenáris ülésen felszólaljon.

3. A bizottság felhatalmazza a bizottság elnökét, hogy az összegző módosító javaslat benyújtását követően az egységes javaslattervezetet aláírásával megküldje a Törvényalkotási bizottság elnökének.

4. A bizottság tagjai felhatalmazzák a bizottság elnökét, hogy a zárószavazás elhalasztására irányuló indítványt benyújtsa abban az esetben, ha a minősített többséget igénylő rendelkezések elfogadása kétséges. Ez egy lehetőség, nem valószínű, és bízunk benne, hogy nem is kerül rá sor - elnézést a közbeszúrásért.

5. A bizottság tagjai felhatalmazzák a bizottság elnökét arra, hogy az elfogadott törvény szövegét kézjeggyel ellátva a törvény elfogadásának napjától számított 3 napon belül megküldje a házelnöknek.

Ezekről a felhatalmazásokról kérem a szavazást és a bizottság támogatását. Aki egyetért ezekkel a felhatalmazásokkal, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 13 igen szavazat. Ellenszavazat nem volt. Tartózkodás nem volt. A bizottság egyhangúlag elfogadta ezeket a felhatalmazásokat. Ezzel az első napirendi pontot lezárom.

**A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/18297. szám) [3]
(A Magyarországi nemzetiségek bizottsága önálló indítványa)
(Állásfoglalás kialakítása a HHSZ 46. § (1) bekezdése alapján)**

A második napirendi pont egy újabb önálló bizottsági törvénymódosító indítványunkkal kapcsolatos a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról, T/18297. számon került benyújtásra. Előterjesztői tájékoztató benyújtása a házszabályi rendelkezések 46. § (1) bekezdése alapján. Ez az előző eljárás, bár ez okafogyottá vált, mivel ehhez nem érkezett bizottsági módosító javaslat, egyéni módosító sem, tehát itt nem kell döntenünk különböző eljárásokról, hogy hogyan állunk hozzá a módosító javaslatokhoz. Ez módosító javaslat nélkül ment át úgymond a Kulturális bizottság részletes vitáján is.

Felhatalmazásokról ugyanakkor döntenünk kell, hiszen itt még elvileg a kormány is benyújthat a Törvényalkotási bizottság eljárása során módosítást, illetve kérhet eljárás módosítást. Erre is fel kell készülnünk. Ritter Imrét bíztuk meg, hogy képviselje a különböző bizottsági üléseken és a plenáris ülésen ezt az indítványunkat. Ennek megfelelően egyrészt Ritter Imrét, egyrészt a bizottság elnökét kell felhatalmazzunk.

Tehát a felhatalmazások a következők. 1. A bizottság felhatalmazza Ritter Imre német nemzetiségi szószólót, hogy ha arra mégis sor kerülne a kormány esetleges kérésére, a Törvényalkotási bizottság ülésén a bizottságot képviselje.

2. A bizottság tagjai felhatalmazza Ritter Imre német nemzetiségi szószólót, hogy a bizottsági jelentést abban az esetben, ha az összegző módosító javaslat benyújtásra kerülne, az összegző módosító javaslat vitáján a bizottság képviseletében a plenáris ülésen felszólaljon, de nyilvánvalóan ha csak összegző módosító javaslat benyújtására kerül sor, akkor is van plenáris ülésen vita, és ott Ritter Imre képviseli a bizottságunkat.

Határozathozatalok

Erről külön szavazzunk! Aki ezekkel a felhatalmazásokkal egyetért, szavazzon kézfeltartással, kezek feltartásával! *(Szavazás.)* 13 igen szavazat. Ellenszavazat nem volt. Tartózkodás nem volt. Egyhangúlag támogattuk a javaslatot.

További felhatalmazások. 1. A bizottság felhatalmazza a bizottság elnökét, hogy ha az összegző módosító javaslat mégis benyújtásra kerülne, a benyújtást követően az egységes javaslat tervezetet aláírásával megküldje a TAB elnökének.

2. Felhatalmazza a bizottság elnökét arra, hogy az elfogadott törvény szövegét kézjeggyével ellátva a törvény elfogadásának napjától számított 3 napon belül megküldje a házelnöknek. Aki egyetért ezekkel a felhatalmazásokkal, kérem, szavazzon kézfeltartással! *(Szavazás.)* 13 igen szavazat. Ellenszavazat nem volt. Tartózkodás nem volt. Elfogadtuk, ezzel a második napirendi pontot is lezárom.

A 2018. évi országgyűlési képviselői választásokkal kapcsolatos nemzetiségi választói regisztráció és tájékoztatás kérdései

A harmadik napirendi pont a 2018. évi országgyűlési képviselői választásokkal kapcsolatos nemzetiségi választói regisztráció és a tájékoztatás kérdései. Ritter Imre szószólótársunk írásbeli kérésére és más szószólók támogatásával felvettük a napirendi javaslatba, a napirendünkbe ezt a pontot. Ritter Imre azóta egy határozati javaslat szövegét is megküldte nekünk.

Elöljáróban egy kicsit elébe vágok, mielőtt ezt megtárgyalnánk. Itt annyi a problémánk vele, hogy mi határozati javaslatokat nem igazán hozunk. Állásfoglalást hozunk, vagy döntünk kérdésben. Másrészt a Nemzeti Választási Irodát nem igazán

kérhetjük fel, kvázi kötelezhetjük, de mindenképpen információt kérhetünk vagy dönthetünk arról, hogy ebben az egész ügyben hogy lépünk tovább. Levelet írunk, tájékoztatást kérünk és egyebek, de arra nincs jogkörünk, hogy mi mondjuk felkérjük a Nemzeti Választási Irodát, hogy készítsen egy reklámfilmét vagy tájékoztató filmet, gondoskodjon a sugárzásáról. Ez nem a mi hatáskörünk. Hatáskörünk lehetne a választójogi törvényhez vagy a kampányról szóló törvényhez módosítást benyújtani mondjuk ilyen irányban. Ezt csak előljáróban mondtam, de mindenképpen beszéljük meg.

Átadom a szót Ritter Imrének, aki ezzel összefüggésben, ahogy tájékoztatott minket leveleiben, más kérdésekkel is fordult a Nemzeti Választási Irodához. Tessék, szószóló úr!

Ritter Imre hozzászólása

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Köszönöm a napirendre vételt. Amiért kértem, hogy vegyünk napirendre, az ugyanaz, mint ami 2014-ben is történt, hogy míg a határon túli magyarság regisztrációjával kapcsolatban naponta minden lehetséges médiában vannak a tájékoztatások, a pont ugyanilyen, Magyarországon élő, magyarországi lakcímmel rendelkező nemzetiségek regisztrációjával kapcsolatban viszont szinte semmilyen tájékoztatás a Nemzeti Választási Irodától nincsen. Én azt gondolom, ez egy rendkívül negatív diszkrimináció, amely ellen fel kell szólaljunk, hiszen a Nemzeti Választási Iroda arra kapja a pénzt, hogy kötelessége, feladata a választás teljes egészéről tájékoztatást adni.

Ezért javasoltam, hogy ha nem határozati javaslatot, akkor adjunk ki egy állásfoglalást, amit küldjünk meg a Választási Irodának, hogy hasonlóan ahhoz nagyon helyesen, ahogy a határon túli magyar nemzetiség regisztrációjáról a tévében, rádióban, a Választási Iroda honlapján, mindenhol egyébként rendkívül jó tájékoztató anyagok vannak, ezekben néhány mondatot vagy szót kellene kicserélni, és ugyanezt meg kéne tenni ugyanígy a Magyarországon élő nemzetiségekre vonatkozóan is. A mi regisztrációknál 2014-ben és ma is a legnagyobb probléma, hogy az emberek döntő többségének, a magyarországi nemzetiséghez tartozó emberek döntő többségének minimális információja sincs a regisztrációval kapcsolatban. Ezért én azt gondolom, a Magyarországi nemzetiségek bizottságának ezzel kapcsolatban állást kell foglalnia és ezt az állásfoglalást elküldeni a Nemzeti Választási Irodának.

Amit elnök úr említett, nem küldtem még szét szándékosan. Szeretném még megvárni az eredményét. Három héttel ezelőtt szándékosan leadtunk egyidejűleg először 60, majd további regisztrációkat, hogy egy kicsit a rendszert teszteljük. Ennek során olyan rendszerprobléma jött elő a regisztrációnál, hogy aki korábban valamely nemzetiség névjegyzékébe regisztrálta magát, de a parlamenti választásra kiterjedően nem, ha most leadja a regisztrációját a parlamenti választásra kiterjedően is, akkor a rendszer nem képes külön határozatot hozni a névjegyzékbe vételről és a parlamenti kiterjesztésről, hanem a feldolgozásnál megnézik, hogy az adott nemzetiség névjegyzékbe vételét már kérte, és innen kezdve egy elutasító határozatot ad a névjegyzékbe vételre és a kiterjesztésre is. Tehát nem is tud tovább menni a programban, hogy a kiterjesztési igényt bejegyezze, hanem mindkettőt elutasítja, és ami még ennél is rosszabb, hogy az indoklásban a névjegyzékbe vételre és a parlamenti kiterjesztésre is azt hozza, hogy elutasítom a kérését, mert a korábbi kérését ismételte meg. Tehát még félrevezető is, hiszen aki ilyet kap, az joggal azt hiheti, hogy ő regisztrálva van a parlamenti országgyűlési választásra kiterjedően is. Ezt egyébként több jegyző, helyi választási irodavezető is jelezte. Beszéltünk többször

Péteri Attilával, hivatalosan a hét elején írtunk levelet a Választási Iroda vezetőjének is, hogy ezt az állapotot minél hamarabb szüntessék meg, mert az egész választás tisztaságát befolyásolja.

A másik két téma az volt, hogy míg a határon túli magyarságnál naponta frissítik a választási eredményeket, sőt az elfogadó regisztráción kívül még az elutasított vagy nyilvántartásba vett regisztrációkat is nyilvántartják és naponta frissítik, addig nálunk csak 3 hetente, havonta tették meg, majd levélben kértem, hogy ezt folyamatosan csinálják meg. A Választási Iroda vezetője visszaírt, ők azt gondolják, hogy mivel 5 nap áll rendelkezésre a helyi választási irodáknak a regisztrációs kérelmek feldolgozására, elegendő, ha ötnaponta frissítik. Erre válaszoltam neki, hogy a kettőnek egyrészt semmi köze nincs egymáshoz, másrészt a vonatkozó rendelet folyamatos tájékoztatást jelez vagy jelent, és nyilván ennek semmi akadálya nincs. Ezt pénteken küldtem el. Azóta a héten mindennap frissítették. Tehát semmi akadálya nincs, kizárólag csak szándék és hozzáállás kérdése.

Végül a harmadik ilyen terület az volt, hogy az elsőnek leadott 60 regisztrációs kérelemről a törvény szerinti 5 napon belül csak az 52 százalékát adták ki a határozatoknak, a 48 százalékát vagy lényegesen később, illetve abból 12 százalékot a mai napig nem küldtek ki. Ezért kértem, hogy minden rendelkezésükre álló eszközzel járjanak el, hogy a helyi nemzeti választási irodák, a jegyzők tartsák be a törvény szerinti határidőket. Ehhez kapcsolódik még, hogy amennyiben elektronikusan regisztrál valaki és kéri, hogy e-mailben küldjék vissza a határozatot, ezt kötelesek megtenni. Ezt több jegyző, több helyi választási iroda nem tette meg, sőt volt, aki külön rákérdezés, kérés ellenére sem volt hajlandó, merthogy nem tudja, hogy kié az e-mail cím és egyéb, nincs semmilyen mérlegelési lehetőségük az eljárás során. Ha az elektronikusan benyújtott kérelemben e-mail szerepel, azt mindenféle mérlegelés és egyéb nélkül kötelesek törvény szerinti határidőben visszaküldeni. Majd körbeküldöm mindenkinek a levelet. *(Dr. Csúcs Lászlóné megérkezik a bizottsági ülésre.)* Nagyon bízom benne, hogy erre a legrövidebb időn belül érdemi intézkedés történik. Ez nálunk, németeknél például 25 ezer embert érint. Ez nemcsak a mi érdekünk, hanem a helyi választási irodáké is, hiszen egy regisztráció feldolgozása, iktatása, elfogadó vagy elutasító nyilatkozat kiadása, kinyomtatása, postázása, e-mailben való megküldése stb. 35-45 percet vesz igénybe. Azt gondolom, a Nemzeti Választási Irodának is elemi érdeke, hogy ne legyen több ezer, több tízezer elutasított, félrevezető határozat. Bízom benne, hogy napokon belül erre a levélre érdemi válasz történik, mint ahogy a frissítést a héten most már mindennap meg tudták csinálni.

Azt gondolom, ez az állásfoglalás is, ha a nemzetiségi bizottság ezt megteszi és elküldjük, egészen biztos vagyok benne, egész egyszerűen politikailag nem lehet megtenni, hogy elhallgatják azt, hogy vannak Magyarországon nemzetiségek, akik regisztrációja és választása, az erről való tájékoztatás pont ugyanolyan fontos, mint bármely csoporté, amely jogosult a '18-as parlamenti választáson részt venni. Tehát én azt kérem a bizottságtól, hogy ne hívjuk ezt határozatnak, nevezzük állásfoglalásnak, fogadjuk el és küldjük meg a Nemzeti Választási Iroda vezetőjének. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Dr. Turgyán Tamás kért szót. Üdvözlöm dr. Csúcs Lászlóné lengyel szószóló asszonyt, aki megérkezett - csak a jegyzőkönyv miatt. Tessék!

Hozzászólások

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Igen, ezzel teljes mértékben egyet lehet és egyet is kell értenünk. Ezt a fajta megállapítást, állásfoglalást, kérelmet, kérvényt, kérését feltétlenül el kell küldenünk a Választási Irodába, a Választási Irodához. Attól függetlenül, hogy erről az egésze nekem, bocsánat, de a szalonnás tojás jutott az eszembe, a szalonnás tojás esetében a csirke az érintett, a disznó meg elkötelezett. E tekintetben van némi különbség Imre érdekei és a mi érdekeink között. Neked ez valószínűleg vérré megy, a többieknek esélyük sincs arra, hogy képviselők legyenek, következésképpen a szószólóság nem igényel ekkora reklámot. Nagyjából 2014-ben ez volt a felállás ebben a dologban általánosan is. Most végre van valaki, aki tekeri a pedált és azt mondja, hogy igen, én képviselő akarok lenni, ahhoz regisztráció kell. Ez előre tud vinni, húzni tud minket is, mert valóban kétségtelen tény, hogy senkinek egy nagyon szűk körön kívül halvány lila gőze nincs arról, hogy egyáltalán hogy működik a nemzetiségi választásokkal kapcsolatos regisztráció.

Igen, meg kell mutatni, itt az ideje annak, hogy diszkréten, most mindenféle törvényi jogszabályi fedezékből megmutassuk azt, hogy a lakosság iksz százaléka, majdnem 10 százaléka valamilyen nemzetiséghez tartozik Magyarországon. Tehát ezt írjuk meg, kellő diplomáciával juttassuk el a Választási Irodába és mindenhova, és nagyon jó lenne, ha ennek tényleg lenne populáris reklámja legalább másfél percben a tv-híradó előtt vagy után. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Más észrevétel, vélemény van-e? *(Nincs jelentkező.)* Jó, akkor én a magam szószólói véleményét tenném ehhez hozzá. Egyrészt természetesen nyilván egy állásfoglalást elfogadhatunk, de azt meg kell írni. Ez nem az. *(Dr. Turgyán Tamás: Majd a Ritter megírja.)* Nyilván ahhoz kell, tehát legyen egy állásfoglalásunk.

Ha jól értem, Ritter Imre szószólótársunk tényleg nagyon fontos kérdésekben - illetve nekem el is küldte ezt a levelet, amiről most tájékoztatott minket -, három fontos kérdésben, konkrét, világos kérdésben fordult a Nemzeti Választási Irodához, ennek már hál' istennek, eredménye is lett, de még nem jött válasz. Itt felmerül most egy újabb téma ettől függetlenül, maga a reklám, miért reklámozzák a határon túli magyar választókat, vagy nekik miért készül tájékoztatás, a mieinknek miért nem, a hazai nemzetiségieknek. Itt is azt hiszem, előbb tájékozódjunk kéne, hogy erre ők mit mondanak, miért nem. Azt mondja, hogy mert a kampánytörvény azt mondja, hogy a kampány hatályba lép - nem tudom, nem tudom, valószínűleg nem tudja senki. Mielőtt mi egy úgynevezett állásfoglalást megpróbálunk kiadni, mindenképpen tájékozódjunk, hogy mi történt, mert egyelőre csak benyomások alapján - hogy mit látunk a médiában, mit hiányolunk - ennyit tudunk felvetni. Én itt egy kicsit nagyobb körültekintéssel járnék el amellet, hogy meg is kellene fogalmazni ezt a bizonyos állásfoglalást. Szerintem mindenképpen kérjünk egy gyors tájékoztatást ez ügyben is. *(Jelzésre:)* Hartyányi Jaroslava!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Vendégek! Ezek az anomáliák már a 2014-es választásokon is megvoltak a névjegyzékkel kapcsolatosan. Emlékezzetek, hogy emiatt törvénymódosítást is beadtunk. Sok példa van a névjegyzékkel kapcsolatban, Imre csak egy ilyen példát hozott fel. Én tudok más példát is hozni: amikor az ember feliratkozott a névjegyzékre, meg is kapta a határozatát, elment szavazni, de kiderült, hogy a névjegyzékben ő sehol nincs. Hiába mutogatta a határozatát, hogy itt van, ők

nem szavazhattak. Azon a szavazási napon én öt ilyen hívást kaptam, mert kit hívjanak, engem hívtak, ismerik a telefonszámomat, és mondták, hogy jó, akkor szavazzon a pártra. Nem is szavazhatott a pártra, mert a pártra való szavazáshoz át kellett volna iratkozni.

Úgy érzem, gyorsan csokorba kellene szedni a névjegyzékkel kapcsolatos problémákat, és ha még tudjuk, ebben a ciklusban tartsunk akár rendkívüli ülést. Pálffy Ilonáék jöjjenek ide és beszéljük velük végig. Szerintem nem a hangnemen múlik, mert ez az ő feladatuk, nem adomány az, amit kérünk. Menjünk végig ezen, magyarázzák meg, hogyan történhetek ilyenek és mit tegyünk, hogy ne történjenek. Egyesek mondták - nem tudom, emlékeztek-e erre a magyarázatra -, hogy hát a szószólóknak nem oszt, nem szoroz, ha kettő elmegy szavazni, az már szószóló lesz. Hát nem így van, mert nem mindegy, hogy egy közösség mennyire áll mögötted, mekkora a közösség, 3 fő vagy 300, esetleg a 300 helyett 3 ezer.

Én azt mondom, a mi bizottságunknak kutyakötelessége a Választási Irodával megbeszélni és végigmenni ezen, elmondani nekik, hogy ezt már semmilyen törvény nem tudja megmagyarázni, ha az embernek van határozata és elmegy szavazni, de kiderül, hogy nincs a névjegyzékben a neve. Ezt hogy tudja elmagyarázni? Sehogy! Hogy ezeket az anomáliákat kikerüljük, rendezzünk egy megbeszélést gyorsan, egy rendkívüli ülést és szerintem mi tudunk segíteni. Jövő januárban már nem lesz ülés, februárban meg már minnek, már késő. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Ritter Imre kért szót.

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: A 2014-es parlamenti választást megelőzően egészen az utolsó pillanatig sem volt szinte semmilyen tájékoztatás a közmédiában a magyarországi nemzetiségek parlamenti regisztrációjáról és választásáról, de '14-ben még nem voltunk szószólók. Hiába tettünk bármit, nem volt lehetőségünk fellépni ez ellen az áldatlan állapot ellen, de most szószólók vagyunk, és van egy parlamenti bizottságunk. Ha visszaemlékeztek, én pontosan emlékszem, a '14-es parlamenti választásról készített Nemzeti Választási Iroda beszámolójában egyetlenegy mondat volt a magyarországi nemzetiségek regisztrációjáról, választásáról, hogy a magyarországi nemzetiségek is nemzetiségi listát állíthattak, és volt négy vagy öt oldal a határon túli magyarság regisztrációjáról. Ráadásul az, hogy milyen nehéz meg mennyi adminisztrációs probléma volt vele, holott pontosan tudjátok, hiszen az első törvénymódosításunk volt, hogy míg a határon túli magyarságnál ékezethiba, betűhiba esetén a születési hely más megnevezésénél és a többenél a törvény szerint el kellett fogadni a regisztrációt, minálunk el kellett utasítani a törvény szerint.

Az első, 2014. június 30-án benyújtott törvénymódosításunk pont ezeket orvosolta, ahol csak annyit értünk el és kértünk, hogy a határon túli magyarsággal azonos elbírálás alá essünk. Most sem kérünk mást, csak azt, hogy azonos elbírálás alá essünk. Nem vagyunk azonos elbírálás alatt. Megnéztük. A tv-ben mindennap játsszák, a rádióban mindennap játsszák, a Nemzeti Választási Iroda honlapján fent van, és a nemzeti Választási Iroda csinálta ezeket a tájékoztatókat. Miért nem csinál a magyarországi nemzetiségek regisztrációjáról és választásáról is? Megnéztük, objektívan, tényszerűen, ez van. Én azt kérem, hogy ha ma itt erről nem tudunk egy egyértelmű állásfoglalást hozni, akkor csináljunk egy rendkívüli ülést és mindenképpen még most, az őszi folyamán, illetve decemberben ezt hivatalosan rendezzük. Azt gondolom, a nemzetiségek bizottságának elemi kötelessége, hogy ez ügyben fellépjen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Dr. Turgyán Tamás, tessék!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Köszönöm, elnök úr, úgy is, mint kedves János. Te mindig óvatos vagy, és ennek sok hasznát láttuk az elmúlt három és fél évben, ezt be kell látni. De tényleg, vannak közöttünk, akik egy kicsit kapkodnának vagy határozottabbak vagy hangosak lennének, és nem biztos, hogy az a célravezető, lássuk be. Ez önkritika volt.

A másik, amit szeretnék elmondani, hogy ha húzunk egy függőleges vonalat és az egyik oldalra letesszük a határon túli magyarokat, a másik oldalra a határon belüli nemzetiségeket, akkor az egyik oldal a politika szempontjából a kiadási oldal, a másik pedig a bevételi oldal. Amíg a határon túli magyar szavazat a politika szempontjából egyértelműen hasznos lehet, az valamilyen szinten a nemzetiségi szavazatok tekintetében valamiféle veszteséget jelent. Ezt lássuk be. Ezt sokféleképpen lehetne körülfogalmazni... (*Hartyányi Jaroslava: Nem mi találtuk ki!*) Nem mi találtuk ki, de ez a helyzet. Tehát most amit Imre mond, az azt jelenti, hogy széllal szemben kell helytállni. Ez van. Meg lehet próbálni, csak vigyázni kell, hogy milyen lesz a gatya. Megpróbáljuk, meg kell próbálni nagyon óvatosan, nagyon okosan, de nem látok semmiféle ellenérvet, amit mi, magyarországi nemzetiségeket kvázi képviselő parlamenti képviselők ne tudnánk elfogadni, igen, erre szükség van. Hogy aztán ezt a külhoni szavazatokkal kell párhuzamba állítani és azokhoz kell viszonyítani, vagy ezt önállóan kell megtenni, az egy másik kérdés, mert a külhoni szavazatok piszkálása egy nagyon érzékeny területet sért kormányoldalról. Ez esetleg jó esetben csiklandós, rosszabb esetben esetleg fáj. De hogy önállóan ezt meg kell tennünk, az biztos. Ez elemi érdekünk. Nem hiszem, hogy sokáig kell várni ezzel az állásfoglalással. Igen, ezt az állásfoglalást meg kell tennünk, le kell írunk, és ez alapján kell meghívunk Pálffy Ilonát, hogy bizony próbálja meg elővezetni azokat az érveket, amelyeket természetesen ha ellenérvek, mi nem fogunk elfogadni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kinek van még ehhez észrevétele? (*Nincs jelentkező.*) Ha senki nem kíván szólni, akkor most én is szószólóként vitatkozom. A sorrendről: hozunk egy állásfoglalást, aztán hívjuk ide? Hát hogy néz ez ki? Azt hiszem, Imre kimondta a kulcsszót vagy kulcsmondatot: miért nem csinál az NVI - ha eddig csinált ilyen filmet - a magyarországi nemzetiségeknek? Akkor kérdezzük meg hivatalos levélben, hogy miért nem csinál. Most megvitattuk ezt a kérdést, itt vagyunk egy bizottsági ülésen.

A másik dolog, hogy ma az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetségének közgyűlésén voltam. Ők az listaállítók, könyörgöm. Ha itt valami probléma van, akkor ezt ők is érzik. Egyébként érzik. Januárban akarják meghívni a Nemzeti Választási Iroda elnökét, január közepén, ha jól emlékszem, január 14-én, kitűzték a napját. Tehát foglalkoznak vele ők is, és elsősorban ők az érintettek ebben, hiszen ők állítanak listát, és mi is nyilvánvalóan.

Semmi problémát, kivételül nem látok abban, hogy írjunk egy levelet a bizottság nevében Pálffy Ilonának, a Nemzeti Választási Iroda elnökének. Van egy ilyen tapasztalatunk, hogy megindult a kampány, mert ők mondhatják azt, hogy évközben bármikor lehet regisztrálni, akkor miért nem volt gond. De jönnek a választások, világos, értem. De ha csinálnak, akkor csináljanak a határon túliaknak is. Várjuk meg, mit fog mondani, mit válaszolnak erre, hogy mi itt valami egyenlőtlenséget érzünk, problémásnak tartjuk a dolgot. Vessük fel, kérdezzük meg, hivatalos levelet küldünk. De miről foglalunk állást, ha azt sem tudjuk, mi van a háttérben, vagy miért van ez? Lehet, hogy csak magunkat égetjük, ha visszajön egy olyan válasz, hogy kérem szépen, a hazai kampány még nem kezdődött el, vagy bármi

lehet, tökmindegy, nincs információnk, itt ez a gond ezzel. Kérdezzük meg, hogy miért nem, és aztán hozhatunk egy állásfoglalást, vagy kialakíthatjuk erről a véleményünket. De amíg nem is konzultálunk, nincs is információnk tőlük, az furcsa. *(Jelzésre:)* Hartányi Jaroszlava, tessék!

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Tisztelt Elnök Úr! Én tettem javaslatot. Kezdjük azzal, hogy az országos önkormányzatok a listát állítók, gondolom, ez evidens, minthogy az egy plusz egy, az kettő. Ez az ő érdekük, nem az ő érdekük, ez nem oszt, nem szoroz. Amíg nincs vége a parlamenti ciklusnak, mi a hazai nemzetiségeket képviseljük a parlamentben, vagyis a szavazóinkat, akik hozzánk fordultak - nem tudom, érthetően fogalmazok-e -, hogy mennének szavazni, csak nem szeretnék ilyen tortúrának alávetni magukat, mint amikor az egész bizottság kereste, hol a lista, miért nincs lista, és miért kiabáltak hangosan, hogy huhú, jönnek az ukránok, mintha nem tudom, mi lenne. Nekem többen elmondták, hogy képzeld, bejöttek és kiabáltak, hogy jó, itt ukránok ülnek, tessék odamenni. Ez nem vicc, ez így volt.

Még egyszer: amíg nincs vége ennek a ciklusnak, a hazai nemzetiségeket képviseljük. Hozzánk fordultak a választóink, tehát ezt az ügyet meg kellene oldani. Ráadásul ez olyan ügy, ami nem igényel törvénymódosítást, hanem benne van a választójogi törvényben. Mi az akadály, hogy a Pálffy Ilonát mondjuk két vagy három nap múlva meghívjuk kedvesen és végigmenjen velünk ezeken a kérdéseken, hogy mi a problémánk. Én a kampányról beszélek. Érdekel, de kevésbé érdekel a kampány, mert az tényleg az országos önkormányzatoknak lenne az első feladata. Engem az érdekel, hogy a szavazóinkat képviseljük, akik nem akarják ezt, és nem akarok durvább példát mondani, mert nem szeretném lejártni ezt az egész rendszert, mert van durvább példa is, de tényleg nem akarok. Mi az akadály annak, hogy most megszavazzuk azt, hogy Pálffy Ilona idejöjjön és végigmenjünk a kérdéseken? Mindenki felírja magának, hogy milyen problémákkal találkoztak, akik feliratkoztak a névjegyzékre, akik már bent voltak, és miért nem kaptak szavazati jogot valami miatt, hogyan lehet a rendszer hibáit kiküszöbölni stb., stb. Utána beszélhetünk akár a kampányról is, de elsősorban az érdekel, hogy a hibákat kiküszöböljük együtt, és ez a feladatunk. Imrének igaza volt. Ez az első.

Emlékezzetek, mi elsőként mondtuk azt, hogy hiba van a rendszerben a névjegyzékben való feliratkozás tekintetében Csak példát mondok. Körülbelül 70 szavazót tudtam visszahozni, mert egy normális ember volt a választási irodában, aki felfedte, hogy mi a hiba. Aki Uzsgorodon született, a magyar népszámlálás szerint Uzsgorodon, az igazolványában Uzsgorod van és zárójelben Ungvár, de Ungvár már nincs a rendszerben, pedig mi azt mondtuk, hogy úgy töltse ki a jelentkezőlapot, a kérelmét, ahogy az igazolványában pontosan szerepel. Emiatt a név miatt, mint Ungvár, Munkács vagy franc tudja, kidobott a rendszer 70 embert. Amikor észrevettük a hibát, segítettünk. Bent voltam, végigmentünk ezen. Ez egy nagy szó, nekünk a 70 ember sokat számít.

Kérdezem, mi annak az akadály, hogy két nap múlva vagy jövő héten - mielőtt elmegyünk az elnökhöz, 11-én megyünk - egy rendkívüli ülést tartunk. Mi az akadály ennek? Jó, ha rám néz valaki csúnyán, én példának mondom, ha akárkinek is megfelel. Nem akar mindenki eljönni, de mi szeretnénk tisztázni ezeket a dolgokat. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Dr. Turgyán Tamás következik, aztán Ritter Imre.

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Imre tulajdonképpen két kérdést tett fel. Az egyik az volt, hogy miért nincs ugyanolyan szintű, rendű és rangú tájékoztatás a nemzetiségi regisztrációról, mint amilyen van a külhoni magyarok szavazásával kapcsolatos regisztrációnál. Első kérdés.

A második kérdés. Elkezdtek tapogatózni - jól felfogott érdekükben, teljesen természetes, igazuk van, én is ezt tenném - és kiderült, hogy komoly adminisztrációs hibák vannak a rendszerben. Erre fel kell hívni a figyelmet, és bízunk benne, hogy ez természetesen csak véletlen és természetesen korrigálható. De ha mi nem szólunk, akkor nem nézi meg senki. Ha erre a két kérdésre koncentrálnak, akkor ennek a két kérdésnek a megoldását lehet már állásfoglalásban, levélben, személyes meghívásban tovább vinni, de ezt a két kérdést kell alapvetően megválaszolni. Mind a kettő életveszélyes. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. A második kérdésben történt. Elment egy levél, amire még nem érkezett válasz, azt hiszem, ez nem volt világos, ami nincs is itt előttünk. Ott történt, ott nyilván fog érkezni egy válasz. *(Jelzésre:)* Ritter Imre, tessék!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Abban természetesen igazad van, hogy ez az országos nemzetiségi önkormányzatokat is érinti, de nyilvánvalóan a magyarországi nemzetiségek parlamenti bizottságának más súlya van és másképp tud fellépni ezzel kapcsolatban, mint az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége. Ez ténykérdés. Ezzel nem azt mondom, hogy az ONÖSZ ne foglaljon ebben állást vagy ne lépjen fel ez ellen, de mi mint nemzetiségi bizottság tehetjük meg, nem várhatjuk azt, hogy majd az országos elnökök vagy mások tegyék.

A másik a rendszer naponkénti karbantartása. Másfél héttel ezelőtt írtam egy levelet, amire három napon belül válaszolt és azt mondta, hogy majd hetente fogják. Erre válaszoltam mindjárt, azóta pedig már naponta csinálják. Ott sem volt semmilyen törvényi vagy egyéb háttér, hogy ne naponta csinálják. Semmilyen indoklást nem lehetett felhozni. Ezt megnéztük. Amit mondott, az is égből kapott, és a második levelemre pedig azóta naponta frissítik. Innen kezdve szóba sem jön, hogy ne naponta frissítsék, szóba sem jöhet.

De hogy tovább lépünk, én elfogadom, a bizottság nevében azt kérném, hogy írjal egy tájékoztatáskérést a Nemzeti Választási Irodának, hogy a magyarországi nemzetiségek regisztrációjával kapcsolatban miért nincsen a hivatalos médiában semmilyen nemzeti választási irodai tájékoztatás és hirdetés, és utána még mindig erre hozhatunk állásfoglalást, és felléphetünk más módon is.

A konkrét rendszerproblémákkal kapcsolatban: a rendszerhiba mellett egy sor egyedi probléma is van, de azt gondolom, ezt elindítottuk. Amennyiben ezekben nem lesz változás záros napokon belül, akkor azt is a bizottság elé fogom hozni. Azért nem küldtem el szélesebb körben, mert nem szeretném, ha bárki politikai vagy egyéb ügyre használná fel, hogy most a regisztrációs programnál rendszerhibák vannak. Azért küldtem el neked, és azért küldtem el a NEB-nek, hogy dokumentálva legyen, és ezért nem küldtem ki mindjárt mindenkinek. Amennyiben azonban erre nem lesz rövid időn belül érdemi válaszlépés a Nemzeti Választási Iroda részéről, akkor nyilvánvalóan ezzel a Magyarországi nemzetiségek bizottságának is foglalkoznia kell. Én kezdeményeztem ezt a napirendet. Én elfogadom - hogy tovább tudjunk lépni -, hogy ne hozzunk most állásfoglalást, viszont akkor azt kérném, hogy a bizottság nevében kérjél tájékoztatást a Nemzeti Választási Iroda vezetőjétől, hogy miért nincs a magyarországi nemzetiségek regisztrációjával kapcsolatban tájékoztatás, holott ez a Nemzeti Választási Iroda kötelessége. Köszönöm.

ELNÖK: Rendben, illetve hogy milyen van esetleg, amiről nem tudunk, mikor akarják kezdeni (*Ritter Imre: Amiről mi sem tudunk.*), igen, vagy miért nincs olyan. Miért nincs olyan, mint ami mondjuk a határon túli magyar választókról szól? Azt hiszem, ez a csúcskérdés, hiszen ez tény, a médiában most bukkant fel két vagy három hete talán ez a tájékoztató dolog. Köszönöm szépen.

Van-e valakinek még ehhez a napirendi ponthoz hozzászólása? (*Nincs jelentkező.*) Akkor természetesen az NVI elnök asszonyának, Pálffy Ilona asszonynak írok egy levelet, hogy a bizottsági ülésünkön megtárgyaltuk ezt a kérdést és tájékoztatást kérünk ezzel kapcsolatban. (*Jelzésre:*) Úgy látom, egyetértünk ebben. Köszönöm szépen, akkor a harmadik napirendi pontot is lezárom.

Egyebek

Az egyebek következnek. Ha megengeditek, egy rövid tájékoztatást adnék. Mint említettem, ma délelőtt részt vettem az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége ülésén. Rövid tájékoztatást adtam nekik főleg a törvényhozási munkánkról, hiszen a költségvetési területen elért eredményekről szeptemberben már Ritter Imre tájékoztatta az ONÖSZ-t, azóta ebben különösebb fejlemények nem voltak. Az ONÖSZ kifejezte a köszönetét. Kérték, hogy tolmácsoljam a bizottságnak a munkánkért az elismerést és a köszönetet. Úgy látják, hogy valóban hasznos esztendő van ismét a bizottság mögött úgy törvényalkotási, mint pénzügyi területen.

Egy érdekes információ volt még számomra - nem tudom, a bizottság tagjai mennyire tudnak erről, számomra új volt -, hogy az Országos Nemzetiségi Önkormányzatok Szövetsége úgy döntött, valamilyen módon a Barátság című folyóiratot igyekszik megmenteni, hiszen már emberi problémák, betegség, egyebek is felmerültek, az ügy kezelése nehézkesebbé vált. Itt egyébként az Országos Horvát Önkormányzat vállalt nagyon nagy szerepet, hiszen rajtuk keresztül van finanszírozva is a lap, és nyilván a pénzügyi bonyolításának a jelentős részét is ők végzik. Az ONÖSZ úgy döntött, hogy a kiadói feladatokat átveszi a Filantróp Társaságtól, tehát az ONÖSZ mint civil szervezet lesz a Barátság című folyóirat kiadója. Erről ma határoztak, és nyilván megkötik majd ehhez a szükséges megállapodásokat. A lapalapítók egyetértettek ezzel. Ők köszönik, támogatásként fogják fel a dolgot. Ez várható.

Elhangzott már, hogy 11-én, hétfőn a köztársasági elnök úrnál teszünk látogatást. Javaslom, hogy 11.00-11.30 óra között jöjjünk össze, és addig akár talán még válasz is érkezhetsz a Nemzeti Választási Irodából. Tehát ilyen informális értekezletet tartanánk, és utána együtt is tudunk majd felmenni köztársasági elnök úrhoz. Ennek is már régebbi hagyománya volt, korábban megbeszéltük, hogy ki mit képviseljen, miről beszéljen, de azt hiszem, köztársasági elnök úr ezt most már nagyon ügyesen megoldotta, hogy három asztaltársaságnál is időzik egy kicsit, és akkor közvetlenebb formában lehet vele beszélni. Nyilván az országos nemzetiségi önkormányzatok elnökei is részt vesznek ezen a találkozón, ahogy ez szintén már hagyománnyá vált. Részemről ennyi.

Alexov Lyubomir szerb szöszólótársunk levelét kiosztottuk. Ő már múltkor felvetette valamelyik ülésen, hogy egy nagyszabású konferenciát tartana szükségesnek a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvény megjelenésének 25. évfordulója alkalmából - ez jövőre lesz -, illetve az első magyarországi nemzetiségi törvény, az 1868-as nemzetiségi törvény 150. évfordulója alkalmából. A levélben fel is vázolta, hogy körülbelül hogyan gondolja ezt. Ő sajnálatos módon ma nincs jelen az ülésünkön, úgyhogy vele nem tudjuk igazán részleteiben megvitatni, de el lehet ezen gondolkodni mindenképpen, és ha vannak további információk, meg lehet beszélni. (*Jelzésre:*) Turgyán Tamás következik, majd Hartyányi Jaroslava. Tessék!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Parancsoljon, átadom a lehetőséget Jaroszlavának.

HARTYÁNYI JAROSZLAVA ukrán nemzetiségi szószóló: Ez az igazi lovagiasság. Köszönöm. Átolvastam a Lyubomir által írt levelet. Én jónak tartom, csak nem tudom, lesz-e még időnk. Egyébként ez nagyon jó, főleg az 1868-ban született nemzetiségi törvény. Mint történész, az iskolában a gyerekeknek mindig is próbáltam példaként állítani, hogy milyen jó törvény született az akkori Magyarországon, pontosabban törvényjavaslat, mert ez a törvény nem volt elfogadva a parlament által. *(Dr. Turgyán Tamás közbeszól.)* Nem, nem, ez a törvény nem lépett életbe. Ez a törvény - a Deák és Eötvös által készített törvény - olyan szellemű volt akkor Európában, hogy Magyarország szerintem más irányban ment volna, egész Magyarország történelme. *(Dr. Turgyán Tamás: Világháború nem lett volna.)* Mondjuk Trianon nem lett volna például, csak úgy megjegyzem. Annyira nagyon európai, és ezt érdemes hangsúlyozni, hogy Magyarországon voltak ilyen nagy gondolkodók, nagyszerű politikusok, pláne ha összekötjük a 25 évvel ezelőtt elfogadott nemzetiségi törvénnyel, akkor - hogy mondjam - fel lehet hívni a figyelmét a magyar társadalomnak, hogy Magyarországon nemzetiségek élnek, milyen jogokkal rendelkeznek, mit képviselnek, mit akarnak elérni és hogyan tudnak beintegrálódni a magyar társadalomba.

Lyubo, ha jól értettem, magára vállalná ennek a szervezését, de kérte, hogy álljunk mögé. Én ezt nagyszerű dolognak tekintem, pláne ha Kövér elnök úr, az Országgyűlés elnöke támogatni fogja. Szerintem támogatni fogja, mert ha most olvasná, tudná, miről lenne szó. A programról lehet egyeztetni. Én azt mondanám, nagyon támogassuk, pláne ha a kampány időszakában tesszük, mert akik indulnak a választásokon, felhívják a figyelmet, hogy a magyarországi nemzetiségek milyen utat tettek meg a XIX. századtól idáig. Köszönöm.

ELNÖK: Lehet, hogy nem volt idő átolvasni Lyubomir levelét. Egyrészt azt kéri, hogy a szervezésben segítsünk neki, a finanszírozásban segítsük, tehát a működési költségünkéből járuljunk hozzá ennek a költségeihez. Egy hangverseny és konferencia van tervezve. A levelében azt olvasom, hogy a nemzetiségi törvényt éppen 149 éve, 1868. december 6-án szentesítette az Országgyűlés, és van száma is, 154. számú. Nem tudom, engem meglepett. *(Hartyányi Jaroszlava: Nem lépett hatályba.)* Nem lépett hatályba. Lehet, hogy a parlament elfogadta, vagy csak az alsóház, de a felsőház nem. *(Jelzésre:)* Dr. Turgyán Tamás, tessék!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Természetesen egyet kell értenem ezzel a dologgal.

ELNÖK: A mikrofont kérjük bekapcsolni!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Ó, bocsánat! Mindig elviszi a Ritter. *(Derültség.)* Természetesen egyetértünk a dolgokkal. Ez valóban egy sarkalatos pontja a magyarországi nemzetiségi politikának. A történelemben nem használjuk, hogy mi lett volna, ha, de egészen biztos, hogy a magyarországi nemzetiségi politikára külföldről, a közvetlen környezetünkéből és a távolabbi régiókból is nagy figyelemmel fordulnak az emberek, figyelik. Azt hiszik hogy ez jó. Mi tudjuk, hogy nem egészen, de ők ezt nem tudják. Ezzel szemben viszont feltétlenül el kell gondolkodnunk azon, hogy mekkora kitekintéssel fogjuk megoldani. Nyilván ez

egy nagyobb volumenű rendezvény, de hogy a mi részünket ki kell vennünk belőle, az egészen biztos.

Amire én szerettem volna felhívni a figyelmeteket, az az, hogy 17-én, tehát jövő héten vasárnap futunk neki lassan, azt hiszem, harmadszor annak a “Dicsérd az Urat!” című rendezvénynek, ami elég speciális, és annyiban van közük az örményeknek hozzá, hogy én találtam ki. A gazdagréti templomban lesz egy rendezvényünk - ha majd méltóságod megengedi, akkor kiosztom a meghívókat -, ami arról szól, hogy minden formában lehet dicsérni az Urat, csak egyházi formában nem. Próza, vers, néptánc, balett, mese, bármi lehetséges, profik, amatőrök, sérültek vesznek részt a műsorban, körülbelül kétórás gálaműsor. Mindig jól szokott sikerülni. Természetesen nagy szeretettel várunk mindenkit, aki ráér és éppen Pesten van.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Ritter Imre, tessék!

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló: Csak egy kérdés. Lehet esetleg tudni, hogy jövő héten a részletes vita mikor lesz a két törvényjavaslatunkról?

ELNÖK: Hétfőn. Öt óráig vannak a kérdések, interpellációk, egyebek, tehát olyan 18 óra tájban mindkettőről, és kedden már végszavazás, döntéshozatal lesz. Tehát hétfőn lesz, igen, ezt nem említettük.

Előzetesen talán még annyit, hogy feltehetően - nem tudom, van-e valakinek információja erről - a Nemzetiségekért díjakat XII. 18-án, hétfőn fogják átadni, és ez a nemzetiségek napja is. Ezzel is számoljunk, hogy ilyen programunk még lesz a jövőre nézve.

Van-e még valakinek kérdése, észrevétele? *(Jelzésre:)* Koranisz Laokratisz, tessék!

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: A nemzetiségi díjakkal kapcsolatosan nem kaptunk semmiféle meghívót. *(Giricz Vera: Hol van még 18-a?)*

ELNÖK: Még nem kaptunk. Azért jeleztem előzetesen, hogy feltételezem, hogy akkor lesz, csak hogy számoljunk vele. Nem kaptunk meghívót, még hivatalos meghívó nem érkezett. *(Kreszta Traján: Úton van.)*

Van-e még valakinek ehhez a napirendi ponthoz hozzászólónivalója? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor a negyedik napirendi pontot is lezárom.

Az ülés berekesztése

Köszönöm szépen az aktív részvételt. Az ülést berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 08 perc)

Fuzik János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Vicai Erika